

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT

1.1 Kemikaalin tunnistustiedot

Kauppanimi

AMMONIUM(meta)VANADAATTI

Tunnuskoodi

59146

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus

1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna

Laboratoriokemikaali

1.2.2 Toimialakoodi

K 73 Tutkimus ja kehittäminen

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

34 Laboratoriokemikaalit

1.3 Valmistajan, maahantuoja tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot

1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja

IS-VET Oy / Kemikaaliosasto

1.3.2 Yhteystiedot

Katuosoite

Tuotantokuja 2

Postinumero ja -toimipaikka

74120 IISALMI, Suomi

Postiosoite

PL 21

Postinumero ja -toimipaikka

74121 IISALMI, Suomi

Puhelin

017-832 31

Telefax

017-832 3570

Y-tunnus

1468580-5

1.4 Häät puhelinnumero

1.4.1 Numero, nimi ja osoite

112, yleinen hätänumero.

09-471977 tai 09-4711 (keskus), Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, 00290 HELSINKI

(Huom! Postiosoite on: Myrkytystietokeskus, Meilahden sairaala, B kerros, PL 340, 00029 HUS)

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat

2.1.1

CAS-numero tai
muu koodi

7803-55-6

2.1.2

Aineosan nimi

Ammonium(meta)vanadaatti

2.1.3

Pitoisuus

n. 100 %

2.1.4

Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja
muut tiedot aineosasta

T; R25; R33; Xi; R36/37/38

LD50/suun kautta/rotta = 58,1 mg/kg,

LD50/suun kautta/hiiri = 25 mg/kg,

LC50/hengitysteitse/4h/rotta = 7,8

mg/m³, LD50/ihon kautta/kani = 2102

mg/kg

EY-nro 232-261-3

2.1.7 Muut tiedot

NH₄VO₃ MP = 116.98

Synonyymejä: ammoniummonovandaatti, ammoniumvanadaatti

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Aine on luokiteltu T - Myrkylliseksi:

Myrkyllistä nieltynä. Terveydellisten haittojen vaara pitkäaikaisessa altistuksessa. Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa oireita hakeuduttava {heti} lääkärin hoitoon (näytettävä etikettiä tai tätä käyttöturvallisuustiedotetta, mikäli mahdollista).

4.2 Hengitys

Siirrettävä välittömästi pois altistuksesta raittiiseen ilmaan. Jos esiintyy hengitysvaikeuksia, niin asiantuntevat henkilöt voivat antaa happea tai hengityksen pysähtyessä elvytystä.

4.3 Iho

Riisuttava tahriintuneet vaatteet ja kengät heti. Iho puhdistetaan perusteellisesti saippualla ja runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhtelu heti runsaalla vedellä vähintään 15 min ajan pitäen silmäluomet avoimina välillä silmäluomia nostellen.

4.5 Nieleminen

Huuhdotaan suu vedellä. Ei saa oksennuttaa. Mikäli henkilö on tajuissaan ja virkeä, hänelle juotetaan 2-4 kupillista vettä tai maitoa.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

Hoito oireiden ja potilaan tilan mukaan.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Aine itse ei pala, sammutus muun ympäristön mukaan.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Kuumennettaessa muodostuu NH_3 -, VO_x ja NO_x -kaasuja.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Suurien määrien palaessa on sammutustyössä käytettävä paineilmahengityslaitteita ja kemikaalisuojapukua.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Estettävä pölyn muodostuminen ja leviäminen työpaikan ilmaan. Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta, katso kohta 8.3.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää viemäriin, vesistöihin eikä maaperään.

6.3 Puhdistusohjeet

Kootaan pölyttämättä talteen kannellisiin jäteastioihin. Siivousjäte hävitetään ongelmajätteenä. Saastuneet pinnat pyyhitään.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Tuotteen käsittelyssä tulee noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta, myrkyllinen aine. Ainetta saa käsitellä vain kemikaaleille tarkoitetussa vetokaapissa. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Vältettävä pölyn hengittämistä.

Hätä- ja silmänsuihku tai muu vastaava vedensaanti tarpeen työpaikalla ja varastointitiloissa.

Ilmastoinnin tulee olla riittävän tehokas pitämään ainepitoisuudet työilmassa työskentelyalueilla selvästi alle kohdassa 8.1 mainittujen pitoisuuksien.

7.2 Varastointi

Säilytettävä tiiviisti suljettuna kuivassa ja viileässä paikassa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Suojaimet on valittava käsittelyn laadun ja käsiteltävän aineen määrän mukaan. Suojakäsineiden ja -vaatteiden materiaalien läpäisevyys on selvitettävä suojainten valmistajalta.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Käytettävä sopivaa hengityslaitetta mikäli ilmastointi on riittämätön. Lyhyissä työvaiheissa tai matalissa pitoisuuksissa voidaan käyttää esim. P3-suodattimella varustettua hengityssuojainta. Voimakkaissa tai pitkäaikaisissa altistuksissa on käytettävä raitisilmasuojainta tai vastaavaa.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Kemikaaleja kestävät käsineet

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Tiiviisti asettuvat suojalasit.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Suojavaatetus. Riisuttava tahriintunut vaatetus ja pestävä se ennen seuraavaa käyttöä.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Ei saa päästää leviämään viemäriin, maaperään tai vesistöön.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Valkoinen - vaalean vihreä kiteinen jauhe, hajuton.

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH-arvo n. 6.5 (5 g/l, 20 °C)

9.2.3 Leimahduspiste ei pala

9.2.8 Suhteellinen tiheys 2326 kg/m³

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus 6,2 g/l (15 °C), 69,5 g/l (96 °C)

9.3 Muut tiedot

Sulamispiste 200 °C

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Vältettävä voimakasta kuumentamista. Pysyvä normaaleissa lämpötiloissa ja paineissa. Vaarallista polymeroitumista ei ole ilmoitettu tapahtuneen.

10.2 Vältettävät materiaalit

Voimakkaat hapettimet

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Ammoniakki, typen oksidit (NO_x), vanadiinioksidit (VO_x)

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

Myrkyllistä nieltynä. Aine voi olla haitallista myös iholla ja hengitettynä.

Tuotteen myrkyllisyystietoja on esitetty kohdassa 2.1.4. Myrkyllisyystietoja ei ole vielä täysin testattu.

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Ärsyttää ihoa, silmiä, hengitysteitä ja limakalvoja.

11.3 Herkistyminen

-

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Terveystieteiden haittojen vaara pitkäaikaisessa altistuksessa. Vanadiiniyhdisteet voivat aiheuttaa myrkytyksen, joka muuttaa verenkuvaa, aiheuttaa laihtumista sekä häiriöitä verenkiertoon.

Aine on joissakin eläikokeissa aiheuttanut epämuodostumia sekä vaurioittanut perimää.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Tuotteesta sellaisenaan ei ole tietoja.

Ammoniumionit: kala ja plankton: toksinen pitoisuus > 0,3 mg/l

Vanadiinin myrkyllisyysraja: LD50 > 4,8 mg/l (pehmeä vesi), >30 mg/l (kova vesi). Vanadiini-ioni on myrkyllistä tai haitallista: LC50/96h/miljoonakala (Poecilia reticulata, guppy) = 6.1-10,2 mg/l, LC50/28d/sateenkaarirautu (Salmo gairdneri, rainbow trout) = 0,17 mg/l, LC50/96h/seeprakala (Brachydanio rerio, zebra fish) = 2,9-5,3 mg/l EC50/48h/vesikirppu (Daphnia magna) = 0,8-4,0 mg/l

12.2 Liikkuvuus

Aine liukenee 6,2 g/l (15 °C) veteen, joten todennäköisesti se ei sitoudu maaperään tai sedimenttiin.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.2 Kemiallinen hajoavuus**

Hydrolysoituu vedessä.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Ei saa päästää leviämään viemäriin, maaperään tai vesistöön. Typpiyhdisteillä yleisesti on rehevöittävä vaikutus vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Hävitetään ongelmajätteenä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti esim.toimittamalla sopivaan ongelmajätteen käsittelylaitokseen, jolla on vastaavilta viranomaisilta lupa (Ekokem Oy).

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	2859
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	6.1
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	60
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	6.1
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	2859 ammoniummetavanadaatti
14.3.4	Muita tietoja	Luokituskoodi T5
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	6.1
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Ammoniummetavanadate
14.4.2.3	Pakkausryhmä	II
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	6.1
14.5.2	Oikea tekninen nimi	Ammoniummetavanadate
14.5.3	Muita tietoja	IATA-ohjeet tarkistetaan vuosittain. Ota yhteys toimittajaan tai lentorahtitoimistoon.

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET**15.1 Varoitusetiketin tietoja**

EY-numero 232-261-3

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

T Myrkyllinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Ammonium(meta)vanadaatti

15.1.3 R-lausekkeet

R25 Myrkyllistä nieltynä.
R33 Terveystieteiden haittojen vaara pitkäaikaisessa altistuksessa.
R36/37/38 Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.

15.1.4 S-lausekkeet

S22 Vältettävä pölyn hengittämistä.
S24/25 Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin.
S45 Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

16. MUUT TIEDOT**16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**

R25 Myrkyllistä nieltynä.
R33 Terveystieteiden haittojen vaara pitkäaikaisessa altistuksessa.
R36/37/38 Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.

16.2 Koulutusohjeet

Myrkyllisten tai haitallisten aineiden käsittely.

16.4 Lisätiedot

Kohdassa 1.3 mainittu yhtiö.

16.5 Käytetyt tietolähteet

Ewa-KTT: 1) Edellinen tuotetta koskeva käyttöturvallisuustiedote 2) Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote. 3) Tiedotteen uusimishetkellä voimassa oleva vaarallisia kemikaaleja ja niiden tiekuljetusta sekä käyttöturvallisuustiedotetta koskeva lainsäädäntö

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Uuden muotoinen tiedote, useita muutoksia.

Päiväys**Allekirjoitus**